

206/2011. (X. 7.) Korm. rendelet

a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről

A Kormány a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 96. §-ában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *áru*: termék vagy szolgáltatás, ideértve a közbenső termékeket és a részszolgáltatásokat, valamint a végtermékeket és a végső szolgáltatásokat;

2. *eredmények hasznosítása*: a szerződés szerinti áru előállítása vagy forgalmazása, a szerződés szerinti technológia alkalmazása, valamint az ezekhez szükséges szellemi tulajdonjogok átruházása vagy a szellemi tulajdonjogi oltalom tárgya hasznosításának engedélyezése, illetve az ezekhez szükséges know-how átadása;

3. *érintett árupiac, érintett technológiapiac*: a szerződés szerinti áruval továbbfejleszhető vagy helyettesíthető áruk, illetve a szerződés szerinti technológiákkal továbbfejleszhető vagy helyettesíthető technológiák vagy eljárások érintett piaca;

4. *finanszírozó vállalkozás*: olyan vállalkozás, amely a fizetett kutatás és fejlesztés finanszírozását végzi, de maga nem végez kutatási és fejlesztési tevékenységet;

5. *fizetett kutatás és fejlesztés*: az egyik vállalkozás által végzett és a finanszírozó vállalkozás által finanszírozott kutatás és fejlesztés;

6. *hasznosítás céljából történő szakosítás*: az eredmények hasznosítása tekintetében elkülönülő feladatok – így különösen az előállítás vagy a forgalmazás – felosztása a megállapodásban részt vevő vállalkozások között, vagy e tekintetben korlátozás előírása egymással szemben meghatározott földrajzi terület, vevőkör, vagy felhasználási terület vonatkozásában, ideértve a szerződés szerinti árunak kizárólag egyetlen, a megállapodásban részt vevő vállalkozás által történő előállítását és forgalmazását a többi vállalkozás által biztosított kizárólagos hasznosítási engedély alapján;

7. *kapcsolt vállalkozás*: olyan vállalkozás,

a) amelyben a megállapodásban részt vevő vállalkozás közvetlenül vagy közvetve

aa) rendelkezik a szavazati jogok több mint felével,

ab) jogosult a felügyelő, ellenőrző, vagy irányító szerv, vagy a vállalkozás képviselőjére jogosult szerv tagjai több mint felének kinevezésére, vagy

ac) jogosult a vállalkozás ügyeinek irányítására;

b) amely a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő vállalkozások közül valamelyik tekintetében közvetlenül vagy közvetve az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkezik;

c) amely tekintetében a b) pontban említett vállalkozás közvetlenül vagy közvetve az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkezik;

d) amelyben a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő valamely vállalkozás az a), b) vagy c) pontban említett vállalkozások egyikével vagy közülük többel, illetve az utóbbi vállalkozások közül kettő vagy több együttesen az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel rendelkezik;

e) amelyben az a) pontban felsorolt jogokkal vagy hatáskörökkel együttesen rendelkeznek

ea) a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő vállalkozások vagy azoknak az a)–d) pontban említett kapcsolt vállalkozásai, vagy

eb) a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő egy vagy több vállalkozás vagy azoknak az a)–d) pontban említett egy vagy több kapcsolt vállalkozása, valamint egy vagy több harmadik fél;

8. *know-how*: a vállalkozás tapasztalataiból eredő és kipróbált, iparjogvédelmi oltalom alatt nem álló olyan gyakorlati ismeret vagy azok olyan együttese,

a) amely széles körben nem ismert, illetve könnyen nem hozzáférhető,

b) amely a szerződés szerinti áru előállításához, illetve a szerződés szerinti technológia alkalmazásához jelentős és hasznos, továbbá

c) amelyről az a) és b) pontban foglalt ismervek megállapítását lehetővé tevő kellően átfogó ismertetés rendelkezésre áll;

9. *közös tevékenység*: a kutatási és fejlesztési megállapodás alapján

a) közös munkacsoport, szervezet vagy vállalkozás által,

b) a megállapodásban részt vevő vállalkozások által közösen megbízott, a megállapodásban részt nem vevő vállalkozás által, vagy

c) a megállapodásban részt vevő vállalkozások által kutatási és fejlesztési szakosítás vagy hasznosítás céljából történő szakosítás alapján egymás között megosztva

végzett tevékenység;

10. *kutatás és fejlesztés*: árura, technológiára vagy eljárásra vonatkozó know-how megszerzése, elméleti elemzés, megfigyelés, kísérlet végzése – beleértve a kísérleti előállítást és az áru vagy eljárás műszaki vizsgálatát –, a szükséges gépek és berendezések létrehozása, valamint a kutatás eredményének hasznosítása érdekében szellemi tulajdonjogok megszerzése;

11. *kutatási és fejlesztési megállapodás*: két vagy több vállalkozás között létrejött olyan megállapodás, amelynek tárgya

a) a szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó közös kutatás és fejlesztés, valamint az ilyen kutatás és fejlesztés eredményeinek közös hasznosítása,

b) ugyanazon részt vevő vállalkozások közötti korábbi megállapodás alapján végzett, szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó közös kutatás és fejlesztés eredményeinek közös hasznosítása,

c) a szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó közös kutatás és fejlesztés, az ebből származó eredmény közös hasznosítása nélkül,

d) a szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó fizetett kutatás és fejlesztés, valamint az ilyen kutatás és fejlesztés eredményeinek közös hasznosítása,

e) ugyanazon részt vevő vállalkozások közötti korábbi megállapodás alapján végzett, szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó fizetett kutatás és fejlesztés eredményeinek közös hasznosítása, vagy

f) a szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó fizetett kutatás és fejlesztés, az ebből származó eredmény közös hasznosítása nélkül;

12. *kutatási és fejlesztési szakosítás*: a megállapodásban részt vevő valamennyi vállalkozásnak a kutatási és fejlesztési megállapodás tárgyát képező kutatásban és fejlesztésben való részvétele mellett, a kutatási és fejlesztési tevékenységnek a megállapodásban részt vevő vállalkozások között az általuk legcélszerűbbnek tartott módon való megosztása, ide nem értve a fizetett kutatást és fejlesztést;

13. *lehetséges versenytárs*: olyan vállalkozás, amely a kutatási és fejlesztési megállapodás hiányában, valós alapokon és nem pusztán elméleti lehetőségként, a relatív árak kismértékű, de tartós emelkedése esetén valószínűsíthetően legfeljebb három éven belül vállalná értékesítőként az érintett földrajzi piacon az érintett áru- vagy technológiai piacra lépéshez szükséges további beruházásokat vagy más szükséges váltási költségeket;

14. *megállapodás*: vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a Tpvt. 11. § (1) bekezdése szerinti szervezeteknek a döntése;

15. *jogszellemi tulajdonjog*: az iparjogvédelmi jogok, a szerzői jog és a szerzői joggal szomszédos jogok;

16. *szerződés szerinti áru*: a közös kutatás és fejlesztés eredményeként előálló, illetve a szerződés szerinti technológia alkalmazásával előállított vagy rendelkezésre bocsátott áru;

17. *szerződés szerinti technológia*: a közös kutatás és fejlesztés eredményeként előálló technológia vagy eljárás;

18. *tényleges versenytárs*: az érintett földrajzi piacon ugyanazon érintett áru- vagy technológiai piacon értékesítési tevékenységet folytató vállalkozás;

19. *vállalkozás, megállapodásban részt vevő vállalkozás*: a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő vállalkozás, továbbá a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő vállalkozás kapcsolt vállalkozása;

20. *versenytárs*: a tényleges vagy lehetséges versenytárs.

2. Mentesség

2. § (1) Az e rendeletben meghatározott feltételek szerint – a Tpvt. 17. §-ában meghatározott szempontokra figyelemmel, a Tpvt. 16/A. § (1) bekezdésében meghatározott fenntartással – a versenykorlátozást tartalmazó kutatási és fejlesztési

megállapodás mentesül a gazdasági versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó, a Tpv. 11. §-ában meghatározott tilalom alól.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mentesülés kiterjed arra a kutatási és fejlesztési megállapodásra, amely a szellemi tulajdonjog egy vagy több, a megállapodásban részt vevő vállalkozás részére, vagy egy, a megállapodásban részt vevő vállalkozások által közös kutatás és fejlesztés, fizetett kutatás és fejlesztés vagy közös hasznosítás céljából létrehozott szervezetre történő átruházására, vagy annak részére szellemi tulajdonjogi oltalom tárgya hasznosításának engedélyezésére vonatkozó rendelkezést tartalmaz, feltéve, hogy az ilyen rendelkezés nem az érintett megállapodás elsődleges tárgyát képezi, valamint az érintett megállapodás végrehajtásához közvetlenül kapcsolódik és ahhoz szükséges.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti mentesülés feltétele, hogy a kutatási és fejlesztési megállapodás megfeleljen a 3. §-ban meghatározott feltételeknek.

3. A mentesség különös feltételei

3. § (1) A kutatási és fejlesztési megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy a megállapodásban részt vevő valamennyi vállalkozás teljes mértékben jogosult hozzáférni a közös kutatás és fejlesztés vagy fizetett kutatás és fejlesztés végeredményeihez, ideértve a kutatás és fejlesztés során keletkező szellemi tulajdonjogokat és know-how-t is, abból a célból, hogy azokat további kutatás és fejlesztés vagy hasznosítás során a létrejöttüket követően késedelem nélkül felhasználhatják.

(2) Az eredményekhez hasznosítás céljából történő hozzáférés annyiban korlátozható, amennyiben a megállapodásban részt vevő vállalkozások a hasznosításhoz fűződő jogukat az e rendeletben foglaltak szerint, így különösen hasznosítás céljából történő szakosítás keretében korlátozzák.

(3) Kereskedelmi szolgáltatásként kutatást és fejlesztést végző olyan kutatóintézetek, tudományos testületek vagy vállalkozások, amelyek az eredmények hasznosítására irányuló tevékenységet rendszerint nem folytatnak, kötelezettséget vállalhatnak arra, hogy az eredményeket kizárólag a további kutatás céljára használják fel.

(4) A kutatási és fejlesztési megállapodás előírhatja, hogy a megállapodásban részt vevő vállalkozások az eredményekhez további kutatás vagy hasznosítás céljából történő hozzáférés biztosításáért megfelelő, a hozzáférést ténylegesen nem akadályozó mértékű ellenszolgáltatást kötelesek nyújtani egymásnak.

(5) A kizárólag közös kutatási és fejlesztési tevékenységre vagy fizetett kutatási és fejlesztési tevékenységre vonatkozó kutatási és fejlesztési megállapodásban rendelkezni kell arról, hogy a megállapodásban részt vevő valamennyi vállalkozás teljes mértékben jogosult hozzáférni a többi vállalkozás már meglévő saját azon know-how-jához, amely az eredmények hasznosításához elengedhetetlenül szükséges. Ebben az esetben a kutatási és fejlesztési megállapodás előírhatja, hogy a megállapodásban részt vevő vállalkozások a már meglévő saját know-how-hoz való hozzáférés biztosításáért megfelelő, a hozzáférést ténylegesen nem akadályozó mértékű ellenszolgáltatást kötelesek nyújtani egymásnak.

(6) Bármely közös hasznosításnak olyan, szellemi tulajdonjogi oltalom alatt álló vagy know-how-t képező eredményekre kell vonatkoznia, amelyek

nélkülözhetetlenek a szerződés szerinti áruk előállításához vagy a szerződés szerinti technológiák alkalmazásához.

(7) A szerződés szerinti áru előállításával hasznosítás céljából történő szakosítás alapján megbízott vállalkozás köteles teljesíteni a megállapodásban részt vevő összes vállalkozásnak a szerződés szerinti árura vonatkozó szállítási megrendeléseit, kivéve, ha a kutatási és fejlesztési megállapodás az 1. § 9. pontjának a) vagy b) alpontja szerinti közös forgalmazást is előír, vagy ha a felek abban állapodtak meg, hogy a szerződés szerinti árukat csak az azokat előállító vállalkozás forgalmazhatja.

4. A mentesülés időtartama és a piaci részesedési küszöbre vonatkozó szabályok

4. § (1) Ha a megállapodásban részt vevő vállalkozások nem versenytársak, a 2. § szerinti mentesülés a kutatás és fejlesztés teljes időtartamára kiterjed; ha az eredményeket közösen hasznosítják, a megállapodás a szerződés szerinti árunak vagy technológiának Magyarország területén történő első forgalomba hozatalától számított hét évig továbbra is mentesül.

(2) Ha a megállapodásban részt vevő vállalkozások közül kettő vagy több versenytársak, a 2. § szerinti mentesülés időtartama csak akkor áll fenn az (1) bekezdés szerinti időtartamra, amennyiben a kutatási és fejlesztési megállapodás a megkötésének időpontjában

a) az 1. § 11. pontjának a)–c) alpontjában említett kutatási és fejlesztési megállapodások esetében a kutatási és fejlesztési megállapodásban részt vevő vállalkozások együttes piaci részesedése nem haladja meg a 25%-ot az érintett áru- és technológiapiacokon; vagy

b) az 1. § 11. pontjának d)–f) alpontjában említett kutatási és fejlesztési megállapodások esetében a finanszírozó vállalkozás és mindazon vállalkozások együttes piaci részesedése, amelyekkel a finanszírozó vállalkozás azonos szerződés szerinti árura vagy technológiára vonatkozó kutatási és fejlesztési megállapodást kötött, nem haladja meg a 25 %-ot az érintett áru- és technológiapiacokon.

(3) Az (1) bekezdésben említett időtartamot követően a mentesülés addig alkalmazható, ameddig a megállapodásban részt vevő vállalkozások együttes piaci részesedése az érintett áru- és technológiapiacon nem haladja meg a 25%-ot.

5. § (1) A piaci részesedést a piaci eladások értékére vonatkozó adatok alapján kell kiszámítani. Ha a piaci eladási értékekre vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, az érintett vállalkozás piaci részesedését más megbízható piaci információon – beleértve a piaci értékesítés mennyiségét – alapuló becslések alapján kell meghatározni.

(2) A piaci részesedést az előző naptári évre vonatkozó adatok alapján kell kiszámítani.

(3) Ha a 4. § (3) bekezdése szerinti esetben a megállapodásban részt vevő vállalkozások együttes piaci részesedése kezdetben kevesebb, mint 25%, ám később e fölé, de legfeljebb 30%-ig emelkedik, a 2. § szerinti mentesülés a 30%-os piaci részesedési küszöbérték első alkalommal történő átlépésének naptári éve utáni két egymást követő naptári évben továbbra is alkalmazható.

(4) Ha a 4. § (3) bekezdése szerinti esetben a megállapodásban részt vevő vállalkozások együttes piaci részesedése kezdetben kevesebb, mint 25%, ám később 30% fölé emelkedik, a 2. § szerinti mentesülés a 30%-os piaci részesedési küszöbérték első alkalommal történő átlépésének naptári éve utáni egy naptári évig továbbra is alkalmazható.

(5) A (3) és a (4) bekezdésben foglalt kedvezményeket nem lehet együttesen olyan módon alkalmazni, hogy annak időtartama a két naptári évet meghaladja.

(6) A piaci részesedési küszöb alkalmazása szempontjából az 1. § 7. pont e) alpontjában említett vállalkozások piaci részesedését az 1. § 7. pont a) alpontjában felsorolt jogokkal, illetve hatáskörökkel rendelkező vállalkozások között egyenlő arányban kell felosztani.

5. Különösen súlyos korlátozások miatt nem mentesülő megállapodások

6. § A 2. § szerinti mentesülés nem alkalmazható arra a kutatási és fejlesztési megállapodásra, amelynek célja közvetlenül vagy közvetetten, önmagában vagy más, a felek ellenőrzése alatt álló tényezőkkel együtt

a) a megállapodásban részt vevő vállalkozások szabadságának korlátozása abban, hogy önállóan vagy a megállapodásban részt nem vevő vállalkozással együttműködve a kutatási és fejlesztési megállapodás által érintett területtől független, illetve a közös vagy a fizetett kutatás és fejlesztés befejeztével ugyanazon vagy más, ahhoz kapcsolódó területen végezzenek kutatást és fejlesztést;

b) az előállítás vagy értékesítés korlátozása, kivéve

ba) az előállítási célok kitűzését, ha az eredmények közös hasznosítása magában foglalja a szerződés szerinti áruk közös előállítását,

bb) az értékesítési célok kitűzését, ha az eredmények közös hasznosítása magában foglalja a szerződés szerinti áruk közös forgalmazását vagy a szerződés szerinti technológiák közös hasznosítására engedély adását az 1. § 9. pont a) vagy b) alpontja szerint,

bc) a hasznosítás céljából történő szakosításnak minősülő gyakorlatokat, illetve

bd) a felek szabadságának korlátozását abban, hogy a szerződés szerinti áruval vagy technológiával versengő árut, technológiát vagy eljárást állítsanak elő, értékesítsenek, ruházzanak át vagy hasznosítását engedélyezzék az eredmények közös hasznosítására a felek által megállapított időtartamon belül;

c) az árak rögzítése a szerződés szerinti árunak a megállapodásban nem részes vállalkozás részére történő értékesítése vagy a szerződés szerinti technológia hasznosítására a megállapodásban nem részes vállalkozás részére történő engedélyezése tekintetében, kivéve a közvetlen üzletfelek esetében alkalmazott árak vagy a hasznosítási engedély közvetlen jogosultjai esetében alkalmazott hasznosítási díj rögzítését, amennyiben az eredmények közös hasznosítása magában foglalja a szerződés szerinti áruk közös forgalmazását vagy a szerződés szerinti technológia közös hasznosítására engedély adását az 1. § 9. pont a) vagy b) alpontja szerint;

d) a szerződés szerinti áru passzív értékesítésének vagy a szerződés szerinti technológia hasznosítására engedély adásának kizárása meghatározott terület vagy

üzletfél vonatkozásában, kivéve az eredményekre vonatkozóan a megállapodásban nem részes vállalkozás részére kizárólagos hasznosítási engedély adására vonatkozó követelményt;

e) a szerződés szerinti áru vagy technológia aktív értékesítésének kizárása vagy korlátozása a megállapodásban részt vevő valamely vállalkozáshoz hasznosítás céljából történő szakosítás keretében kizárólagosan hozzá nem rendelt területen vagy üzletfél vonatkozásában;

f) annak előírása, hogy a megállapodásban részt vevő vállalkozások tagadják meg a saját területükön lévő, illetve hasznosítás céljából történő szakosítás alapján a megállapodásban részt vevő vállalkozások között bármely más formában megosztott azon üzletfelek igényeinek kielégítését, amelyek a szerződés szerinti árukat Magyarország területén belül más területeken forgalmazzák;

g) annak előírása, hogy a megállapodásban részes vállalkozások nehezítsék meg a felhasználók vagy viszonteladók számára a szerződés szerinti áruknak Magyarország területén más viszonteladóktól történő beszerzését.

6. Nem mentesülő korlátozások

7. § A 2. § szerinti mentesülés nem alkalmazható a kutatási és fejlesztési megállapodásokban szereplő azon kötelezettség esetén, amely alapján kizárt

a) a kutatás és fejlesztés befejeztével eljárás kezdeményezése

aa) a Magyarország területén oltalomban részesülő, a kutatás és fejlesztés szempontjából jelentős azon szellemi tulajdonjog megsemmisítése iránt, amelynek a megállapodásban részt vevő vállalkozások a jogosultjai, vagy

ab) a kutatási és fejlesztési megállapodás hatálytalanná válását követően eljárás kezdeményezése a Magyarország területén oltalomban részesülő, a kutatás és fejlesztés eredményeit védő azon szellemi tulajdonjog megsemmisítése iránt, amelynek a megállapodásban részt vevő vállalkozások a jogosultjai,

nem érintve a kutatási és fejlesztési megállapodás megszüntetése lehetőségének előírását arra az esetre, ha a megállapodásban részt vevő vállalkozások bármelyike az ott meghatározott szellemi tulajdonjogok megsemmisítése iránt eljárást kezdeményezne;

b) a szerződés szerinti áru előállítására, illetve a szerződés szerinti technológia alkalmazására vonatkozóan a megállapodásban részt nem vevő vállalkozásnak hasznosítási engedély adása, kivéve, ha a megállapodás a közös vagy fizetett kutatás és fejlesztés eredményeinek a megállapodásban részt vevő legalább egy vállalkozás által történő hasznosításáról rendelkezik, és ilyen hasznosításra Magyarország területén a megállapodásban részt nem vevő vállalkozás tekintetében sor kerül.

7. Záró rendelkezések

8. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépését megelőzően már hatálybalépett azon megállapodások, amelyek megfelelnek az e rendelet hatálybalépését megelőzően hatályos, a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alóli mentesítéséről szóló jogszabályi előírásoknak, az e rendelet hatálybalépését követően egy évig továbbra is mentesülnek a gazdasági

versenyt korlátozó megállapodásokra vonatkozó, a Tpvt. 11. §-ában meghatározott tilalom alól.

(3) Hatályát veszti a kutatási és fejlesztési megállapodások egyes csoportjainak a versenykorlátozás tilalma alól történő mentesítéséről szóló 54/2002. (III. 26.) Korm. rendelet.